

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z HISTORII W KLASACH IV-VIII

1. Ocena jest informacją dla ucznia i rodziców o poziomie wiedzy i umiejętności ucznia oraz jego postępach lub ich braku w tym zakresie.
2. Systematyczne ocenianie służy:
  - motywowaniu ucznia do pracy i aktywności na lekcjach historii oraz w domu,
  - sprawdzaniu wiadomości i umiejętności,
  - rozpoznawaniu uzdolnień, zainteresowań i wdrażaniu do samooceny,
  - wskazaniu mocnych stron ucznia,
  - uczeniu systematyczności.
3. Nauczyciel na pierwszej lekcji w roku szkolnym zapoznaje uczniów z przedmiotowymi zasadami oceniania. Informacje mają postać ustną i dotyczą:
  - wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen,
  - kryteriów oceniania,
  - form i narzędzi sprawdzania wiadomości i umiejętności, częstotliwości sprawdzania i oceniania,
  - minimalnej liczby ocen z przedmiotu,
  - informacji o możliwości poprawy ocen,
  - zasad wystawiania ocen semestralnych i rocznych,
  - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana ocenie.
4. Nauczyciel zawiera z uczniami kontrakt.
5. Najistotniejsze informacje dotyczące przedmiotowych zasad oceniania uczniowie otrzymują na piśmie i mają obowiązek wkleić je na początku zeszytu oraz zapoznać z nimi rodziców. Rodzice potwierdzają zapoznanie się z zasadami swoim podpisem.

I. GŁÓWNE ŹRÓDŁA OCENIANIA

Kontroli i ocenie podlegają:

a) prace pisemne:

- dłuższa samodzielna wypowiedź pisemną na określony temat,
- krótka wypowiedź pisemna,
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,
- testy,
- sprawdziany,
- kartkówki,
- praca z mapą,
- praca z tekstem źródłowym.

b) formy ustne:

- odpowiedzi ustne – ocenie podlegają: samodzielność wypowiedzi, znajomość prezentowanych zagadnień, posługiwanie się pojęciami historycznymi, rozumowanie

w kategoriach przyczynowo-skutkowych, ład i logika wypowiedzi, elementy kultury żywego słowa;

- udział w dyskusji,
- prezentacja pracy własnej i grupy.

c) pozostałe:

- niewerbalny wytwór pracy (np. album, referat, projekt),
- czytanie mapy i korzystanie z atlasu – ocenie podlegają następujące umiejętności: znajomość znaczenia symboli z legendy mapy, wskazanie granic państw i ich zmian, wskazanie miejsc wydarzeń historycznych, porównanie informacji zawartych na różnych mapach, np. historycznej i fizycznej, wypełnianie map konturowych, posługiwanie się pojęciami geograficznymi przy określaniu położenia miasta, miejsca bitwy itp.,
- posługiwanie się słownikiem, tekstem źródłowym,
- współpraca w grupie,
- prace plastyczne,
- samokształcenie.

II. ZASADY OCENIANIA

1. Każdy uczeń ma prawo poprawić ocenę z prac pisemnych (oprócz celującej, bardzo dobrej oraz dobrej), jeżeli wyrazi chęć jej poprawy. Powinien to uczynić w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny.
2. Ocenę z poprawy pracy pisemnej nauczyciel wpisuje do dziennika, z wyjątkiem kolejnej oceny niedostatecznej.
3. Jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce, ma obowiązek napisać go w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły (lub terminie uzgodnionym z nauczycielem).
4. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
- 5.
6. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć (wpis w dzienniku elektronicznym „np.”) tj. nie odrobić zadania domowego, nie posiadać zeszytu lub ćwiczeń, nie odpowiadać na lekcji, nie posiadać odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcji:
  - jeden raz w semestrze – klasy 4,
  - dwa razy w semestrze – klasy 5 – 8.
7. Nieprzygotowanie do zajęć nie zwalnia ucznia z aktywnego w nich uczestnictwa. Nieprzygotowania nie wolno zgłaszać przed zapowiedzianym sprawdzianem. Nie zgłoszenie nauczycielowi na początku lekcji nieprzygotowania upoważnia go do wystawienia oceny niedostatecznej.
8. Uczeń ma prawo być poinformowany o przewidywanym sprawdzianie na tydzień przed jego terminem, fakt ten odnotowywany jest w dzienniku elektronicznym.

9. Nauczyciel ma prawo przeprowadzić niezapowiedzianą kartkówkę sprawdzającą wiedzę i umiejętności ucznia pod warunkiem, że nie obejmuje ona więcej niż trzy ostatnie tematy nauczania.
10. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uzasadniane są przez nauczyciela w formie ustnej skierowanej do ucznia. Uzasadnienie zawiera informacje dotyczące dobrze opanowanej wiedzy i umiejętności, brakach i zaleceniach do realizacji.
11. Pisemne prace uczniów są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice. Prace pisemne są udostępnione rodzicom, prawnym opiekunom podczas konsultacji z nauczycielami.
12. W semestrze uczeń powinien uzyskać przynajmniej:
- 3 oceny cząstkowe z przedmiotu - klasy 4,
  - 5 ocen cząstkowych z przedmiotu – klasy 5 – 8.
13. Ocenianie prac pisemnych:
- 1) **98% – 100% ocena celująca**
  - 2) **89% – 97% ocena bardzo dobra**
  - 3) **75% – 88% ocena dobra**
  - 4) **50% – 74% ocena dostateczna**
  - 5) **30% – 49% ocena dopuszczająca**
  - 6) **0% - 29% ocena niedostateczna**
14. Wystawianie oceny śródrocznej i końcowej.
- a) Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej oraz oceny rocznej jest średnia ważona obliczana w następujący sposób:
    - Każdej ocenie bieżącej przyporządkowuje się liczbę naturalną, oznaczającą jej wagę w hierarchii ocen.
    - Średnią ważoną oblicza się jako iloraz. Podstawą obliczeń są wszystkie otrzymane oceny.
  - b) Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:
    - Od 1,60 do 2,59 – dopuszczający**
    - Od 2,60 do 3,59 – dostateczny**
    - Od 3,60 do 4,59 – dobry**
    - Od 4,60 do 5,29 – bardzo dobry**
    - Od 5,30 i wyżej – celujący**
15. Źródła oceniania i ich waga:

Sprawdziany, testy, projekty edukacyjne, konkursy na szczeblu przynajmniej powiatowym (miejsca I – III lub tytuł laureata), aktywność semestralna	5
Kartkówki, odpowiedzi ustne, praca z mapą, wystąpienia historyczne	3
Praca z tekstem źródłowym, dłuższe zadanie domowe, konkursy szkolne (miejsca na podium)	2
Bieżąca aktywność na lekcji, karty pracy, bieżące zadania, praca w grupach	1

16. Jeśli będzie oceniana inna forma aktywności (nieokreślona w tabeli) uczniowie zostaną poinformowani o jej wadze.
17. Ocenę śródroczną wyliczamy jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w pierwszym okresie.
18. Ocenę roczną wyliczamy jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w ciągu roku.
19. Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną roczną (Statut Szkoły &50 ust. 21)

III. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASACH IV-VIII

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, braki wiedzy są duże, nie rokuje nadziei na ich usunięcie przy pomocy nauczyciela, nawet w długim okresie czasu,
- nie pamięta prostych faktów, pojęć i terminów historycznych,
- nie dostrzega prostych przyczyn i skutków faktów, wydarzeń, zjawisk,
- nie rozumie prostego tekstu źródłowego,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie odrabia zadań domowych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

WYMAGANIA KONIECZNE (OCENA DOPUSZCZAJĄCA)

Uczeń:

- posiada niepełną wiedzę określoną programem nauczania,
- ma poważne braki w wiedzy, które jednak można nadrobić w dłuższym okresie czasu,
- zna proste fakty, pojęcia, podstawowe wydarzenia i zjawiska oraz ich przyczyny i skutki,
- posiada minimalną wiedzę dotyczącą wydarzeń z historii Polski i świata,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- rozumie jedynie proste pojęcia, posługuje się nimi biernie,
- jedynie z pomocą nauczyciela odczytuje dane z tekstu źródłowego, mapy, ilustracji,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu,
- odczytuje dane kartograficzne,
- konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi,
- bierna postawa na lekcjach.

WYMAGANIA PODSTAWOWE (OCENA DOSTATECZNA)

Uczeń:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie nauczania,

- posługuje się osią czasu: umieszcza daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne,
- zna najważniejsze postaci i ich rolę w ważnych wydarzeniach historycznych,
- dostrzega podstawowe okoliczności ważnych wydarzeń,
- umieszcza fakty w czasie i przestrzeni,
- dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń,
- umie wypowiadać się w formie ustnej i pisemnej na określony temat,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- potrafi wykonać proste zadania,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku rozegrało się dane wydarzenie,
- porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej, odczytuje daty wydarzenia z osi czasu,
- czasami poprawnie formułuje wnioski, ma problemy z obroną swoich poglądów,
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części.

WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE (OCENA DOBRA)

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu zadowalającym,
- posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę,
- szereguje wydarzenia w czasie, oblicza czas pomiędzy wydarzeniami,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne,
- zna postaci historyczne i ich dokonania,
- zna przyczyny i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni,
- pamięta daty początkowe i końcowe wydarzeń,
- poprawnie posługuje się mapą,
- zna najważniejsze osiągnięcia, które składają się na dziedzictwo kulturowe,
- wyjaśnia, na prostych przykładach, zmiany cywilizacyjne, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów,
- odczytuje różne teksty kultury,
- potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji,
- postawione zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie lub, w przypadku zadań trudniejszych, pod kierunkiem nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności,
- umie i chce współpracować w grupie.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE (OCENA BARDZO DOBRA)

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania,
- pamięta daty, wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne oraz rolę postaci w nich uczestniczących,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów historycznych,

- samodzielnie formułuje i definiuje pojęcia, terminy oraz posługuje się nimi ze zrozumieniem,
- zna postaci historyczne i rozumie ich dokonania,
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem nie tylko z zakresu historii, ale również pokrewnych przedmiotów,
- swobodnie posługuje się osią czasu,
- analizuje teksty źródłowe na wymaganym poziomie,
- rozumie związki i zależności pomiędzy historią powszechną i historią Polski,
- rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności,
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji, potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł informacji,
- samodzielnie interpretuje fakty, potrafi uzasadnić swoje stanowisko, właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów,
- krytycznie odnosi się do wydarzeń z przeszłości,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami,
- potrafi pracować samodzielnie,
- bierze udział w konkursach historycznych lub innych konkursach wymagających wiedzy i umiejętności historycznych.

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE (OCENA CELUJĄCA)

Uczeń:

- posiada pełną wiedzę historyczną przewidzianą programem nauczania,
- biele wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej,
- potrafi nie tylko korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie wyszukać wiadomości z różnych źródeł,
- wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek lub artykułów o treści historycznej (odpowiednich do wieku),
- bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza historyczna, odnosi w nich sukcesy lub jest autorem pracy (np. projektowej) o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych, wykonanej dowolną techniką,
- potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawczymi w czasie lekcji innych przedmiotów,
- umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi,
- wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości, potrafi dowodzić swoich racji, używając odpowiedniej argumentacji będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy,
- stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach,
- wykazuje aktywną postawę podczas lekcji,

- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami, bierze odpowiedzialność za efekty pracy swojej i kolegów, potrafi również pracować samodzielnie.